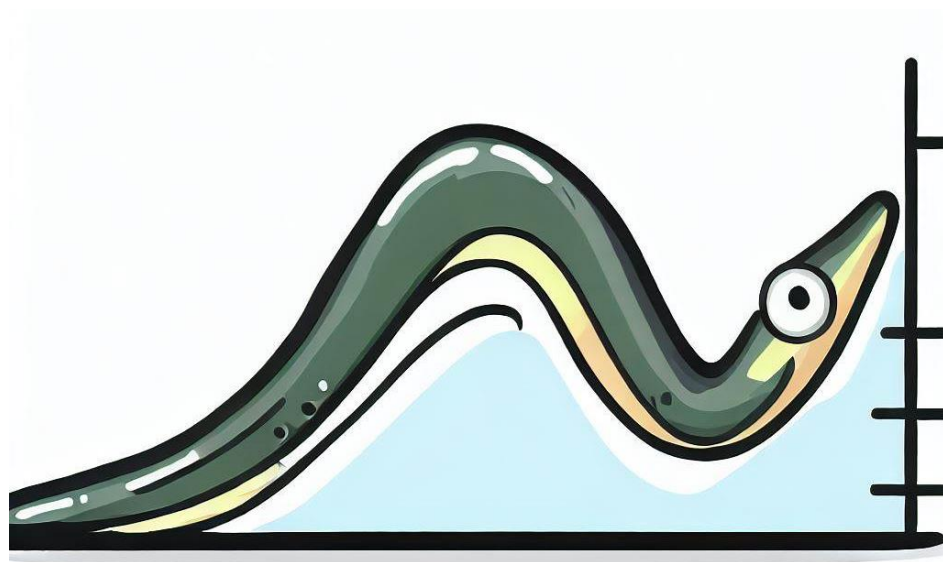

Status en herstelmogelijkheden van kritische soorten

Mark Groen

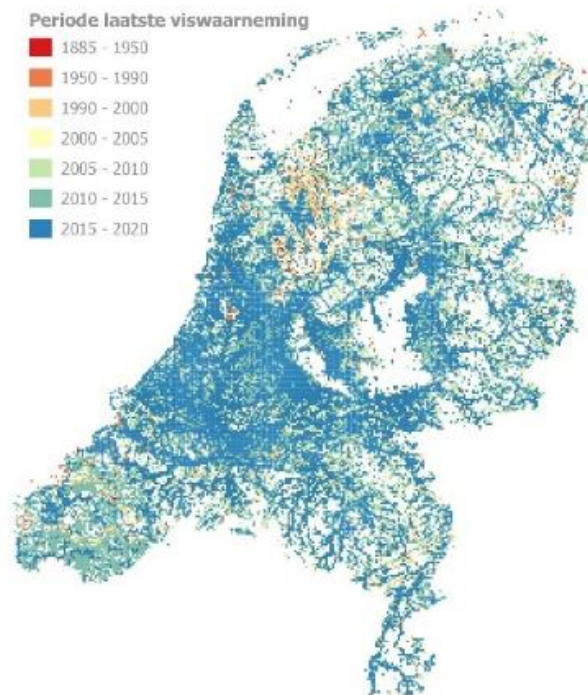
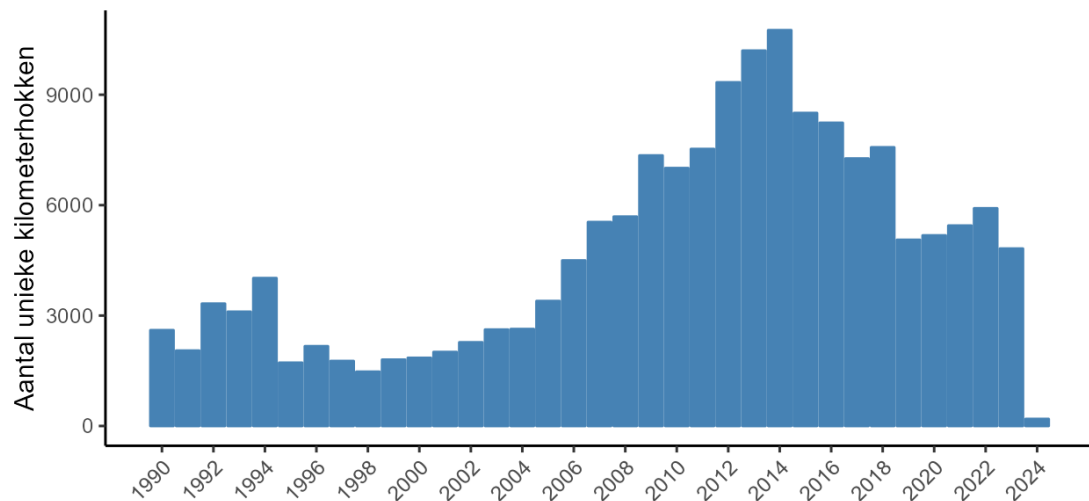
RAVON

Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland

Flink wat visgegevens

- 1990 – 2023
- > 4 miljoen records

Verspreidingstrend

- Verspreidingstrend 1990 – 2019

- Occupancy-model
- Nieuwe trend t/m 2023

- Europese steur

- Rivierprik

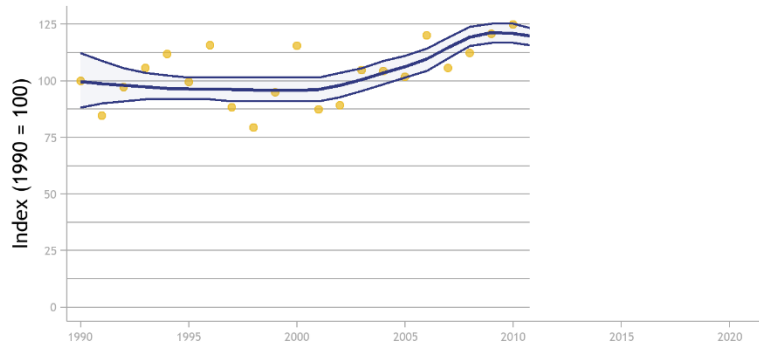
Rivierdonderpad

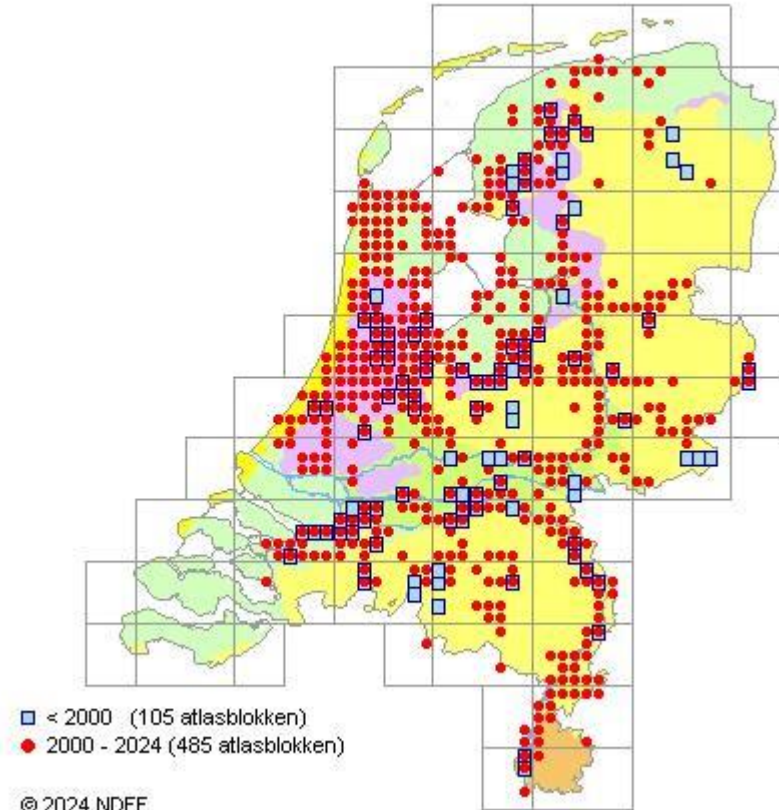
Rivierdonderpad

Rivierdonderpad (1990 -
Verspreidingstrend (RAVON)

Trendbeoordeling: Matige afname

Grootste knelpunten

Droogte

rivierdonderpad

Zwartbekgrondel - 2004

Foto: Jelger Herder

Zwartbekgrondel
2004

Marmmergrondel
2002

Helemaal van de kaart

Waarnemingen rivierdonderpad: 5 jaar

2006 - 2010

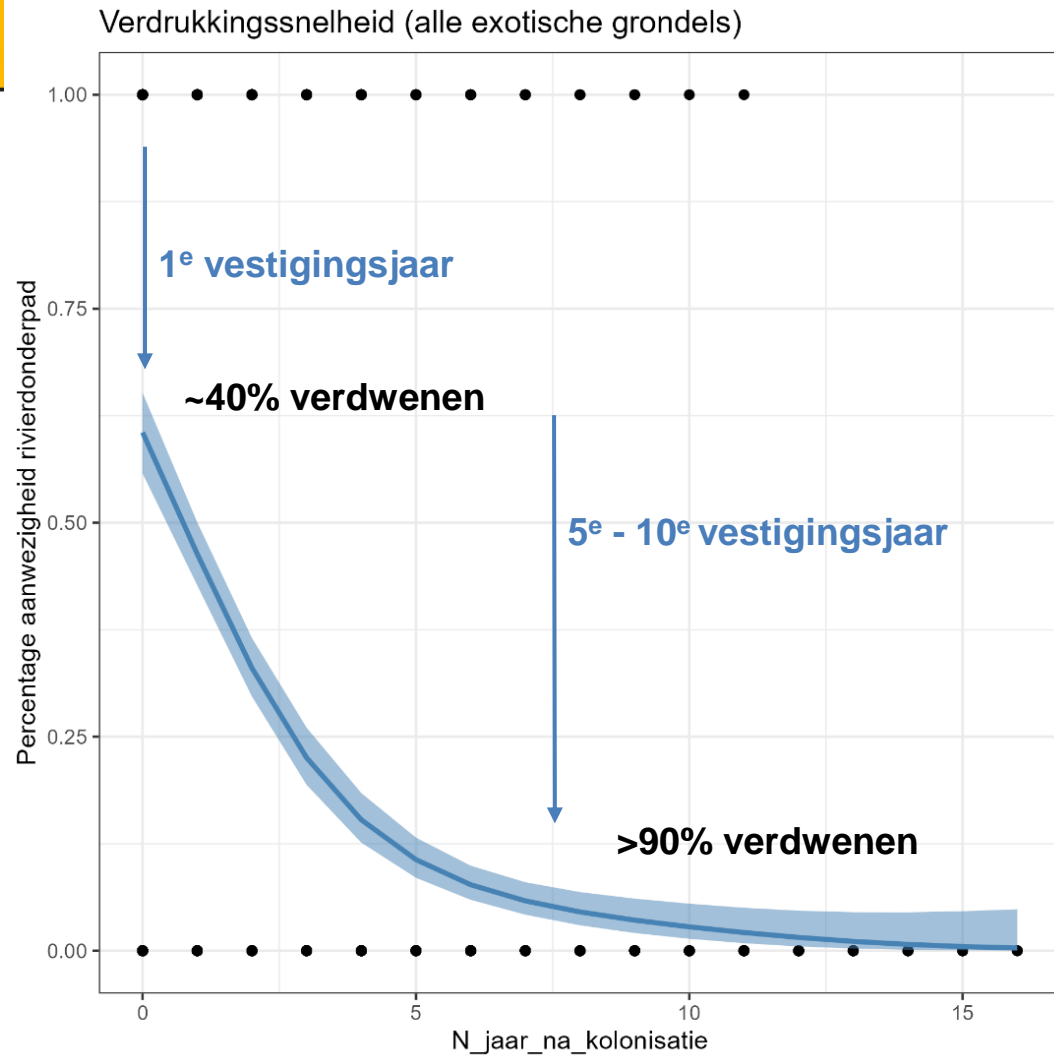

2018 - 2022

Hoe lang duurt het?

Voordat de rivierdonderpad verdreven is?

Wat moeten we hiermee?

Vismigratiebarrières?

Watertemperatuur?

Morfologie round goby?

Specifieke habitatkenmerken?

Sleutelfactoren ontwikkelen

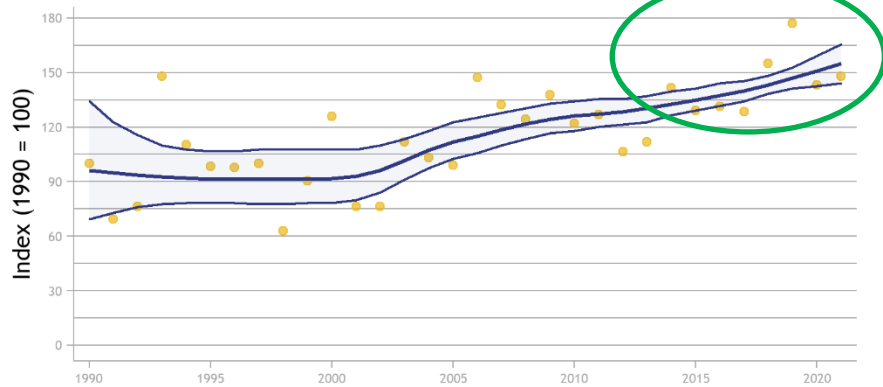
Beekprik

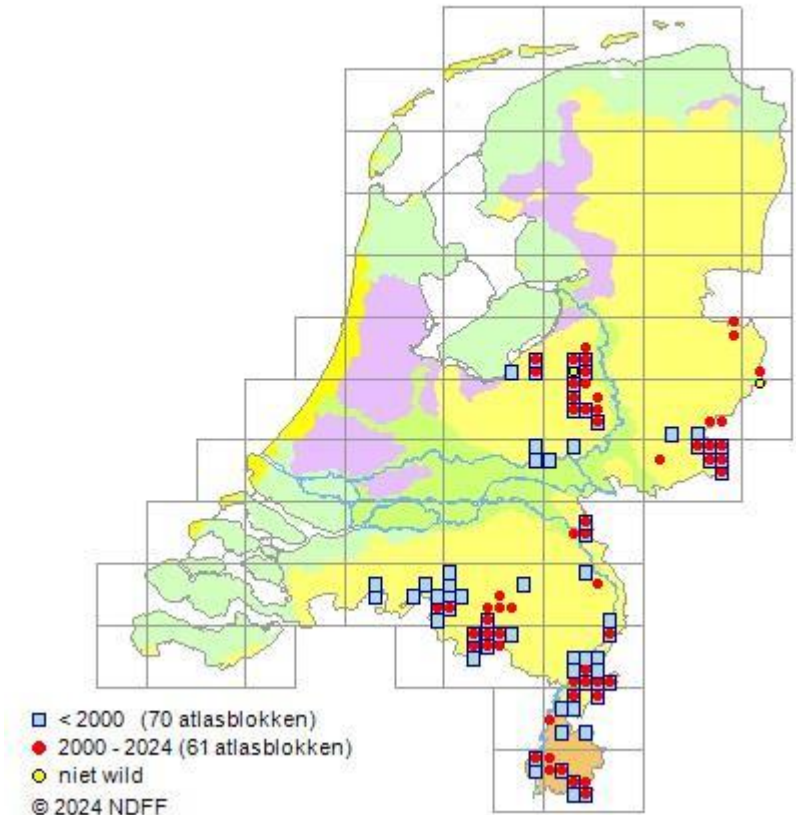
Beekprik

Beekprik (1990 - 2021)
Verspreidingstrend (RAVON/CBS)

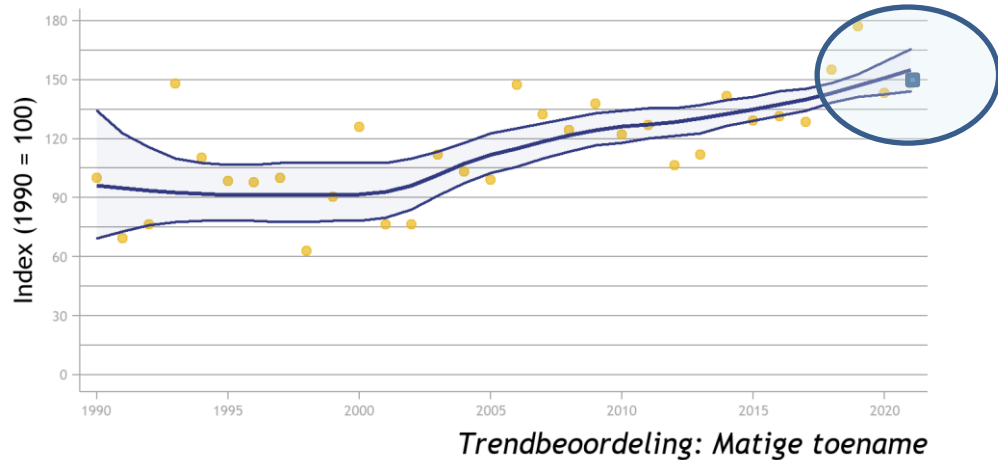

Trendbeoordeling: Matige toename

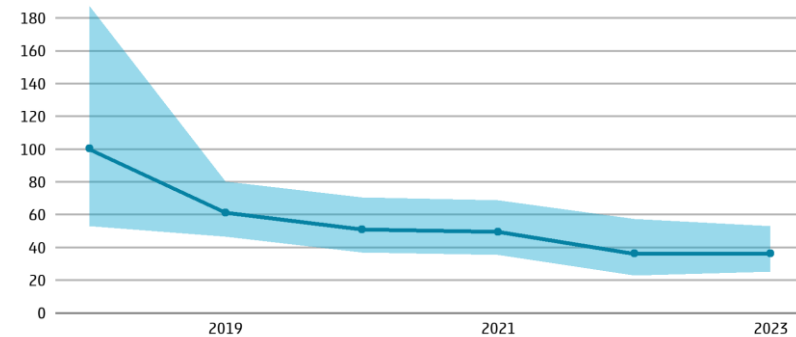
Beekprik

Beekprik (1990 - 2021)
Verspreidingstrend (RAVON/CBS)

Beekprik, Nederland Aantalstrend

Index (2018=100)

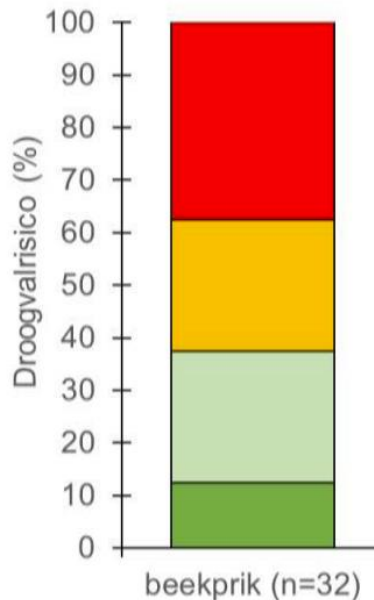

Bron: NEM (RAVON, CBS), 2024

Zeldzame beekprik heeft droogte op Veluwe overleefd

Vissen krijgen weer zuurstof in vervuilde Boven-Slinge bij Winterswijk

~60.000
potentiele
knelpunten in
Nederland

Actie en maatregelen

Korte termijn & noodmaatregelen

- Inlaten water
  - Plaatsen noodstuwen
  - Onttrekkingsverboden
- Lage kans op droog ↔ hoge watertemperatuur

- Vangen & verplaatsen van vissen

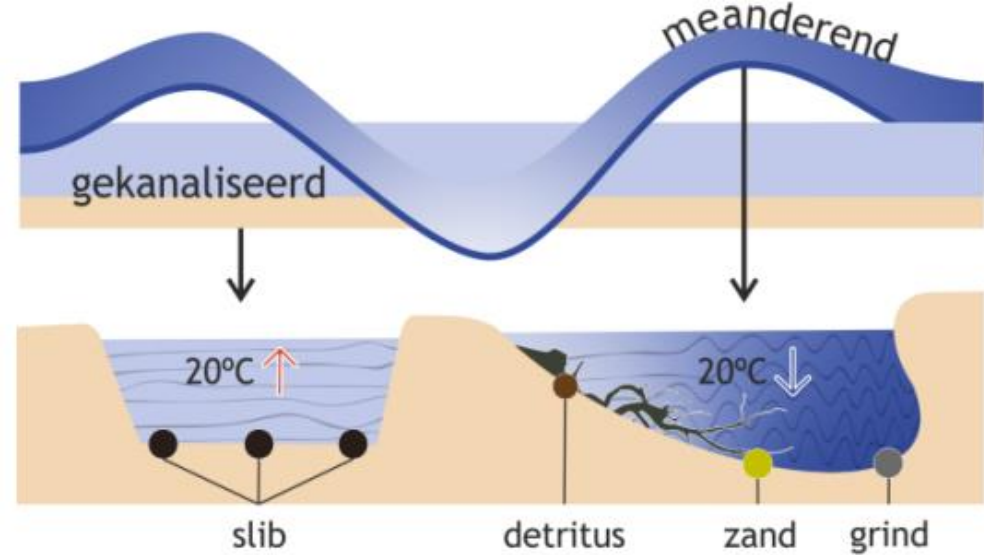
Welzijn individuele dieren ↔ welzijn populatie locatie bijplaatsing

Actie en maatregelen

Lange termijn maatregelen

- Systeemherstel
- Herintroductie

weinig stroming
geen grind
geen structuur
kale oevers
warm water

variatie stroming
variatie substraat
structuurrijk
beboste oevers
koel water

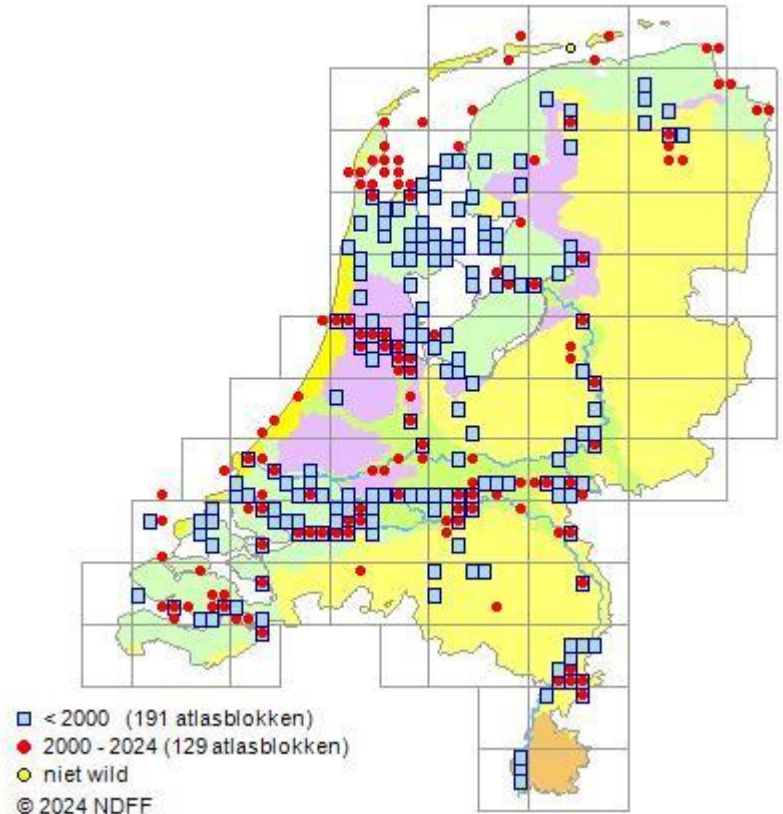
Spikmans et al., 2022

Rivierprik

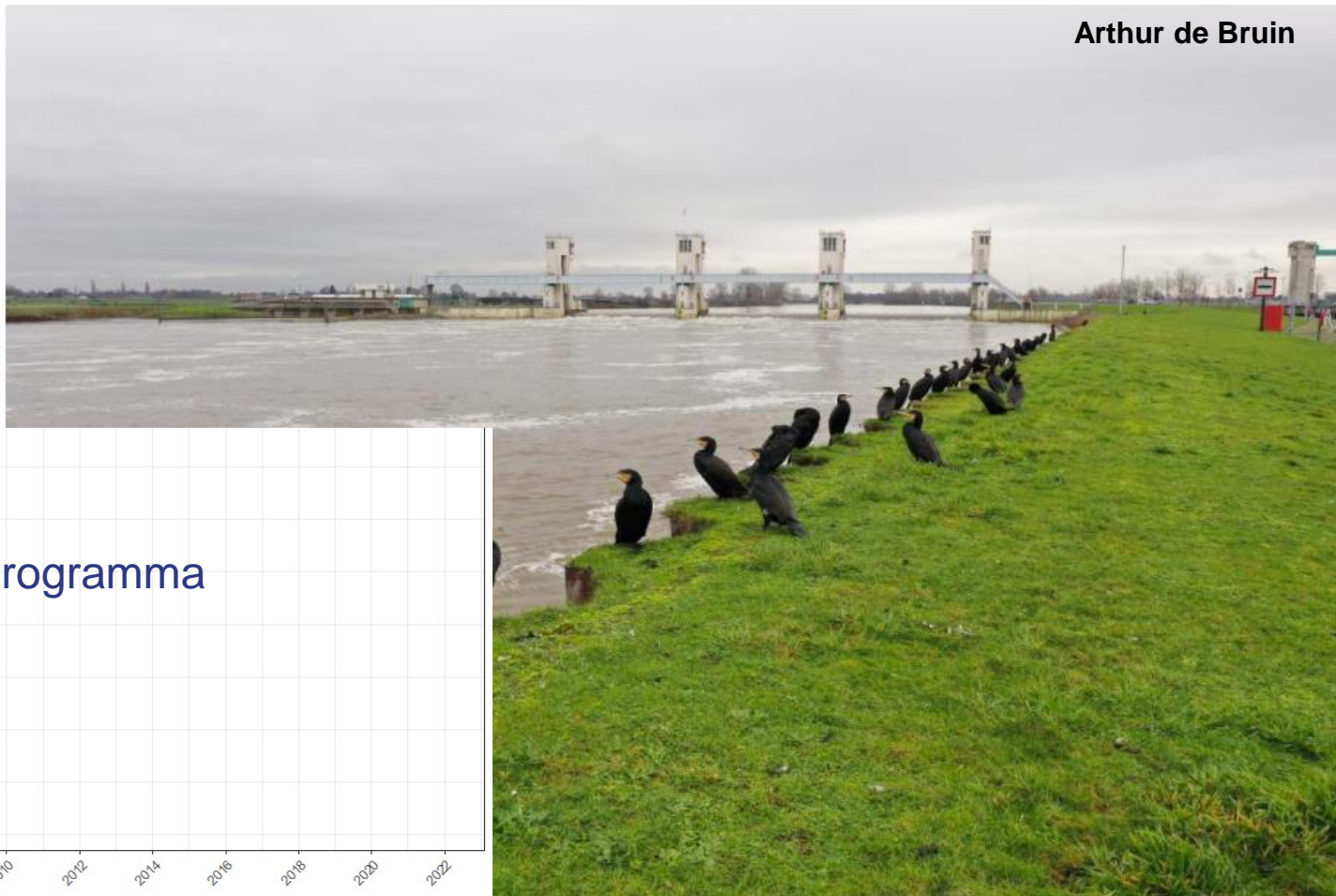

Rivierprik

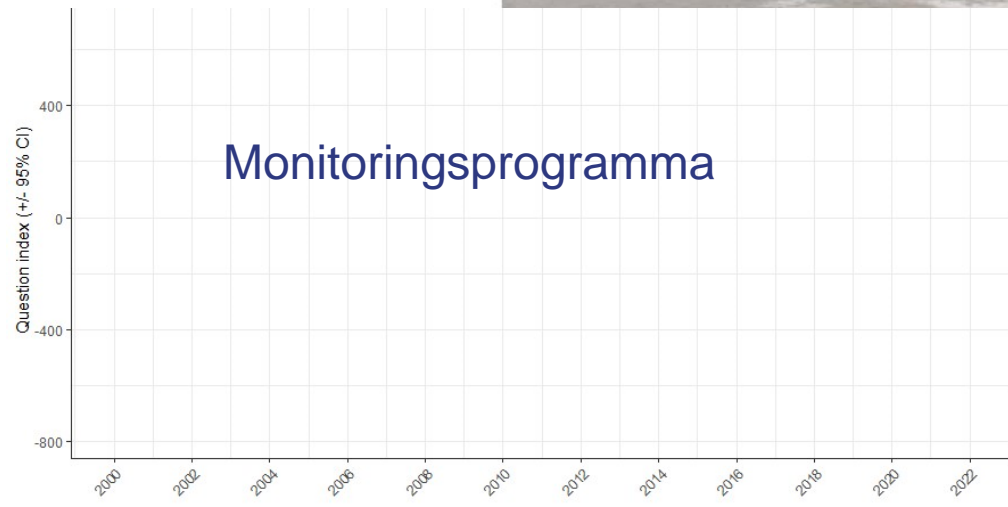

Grootste knelpunten

Arthur de Bruin

Monitoringsprogramma

Kwabaal

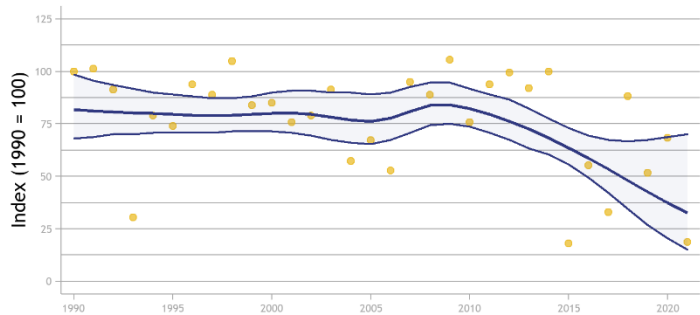

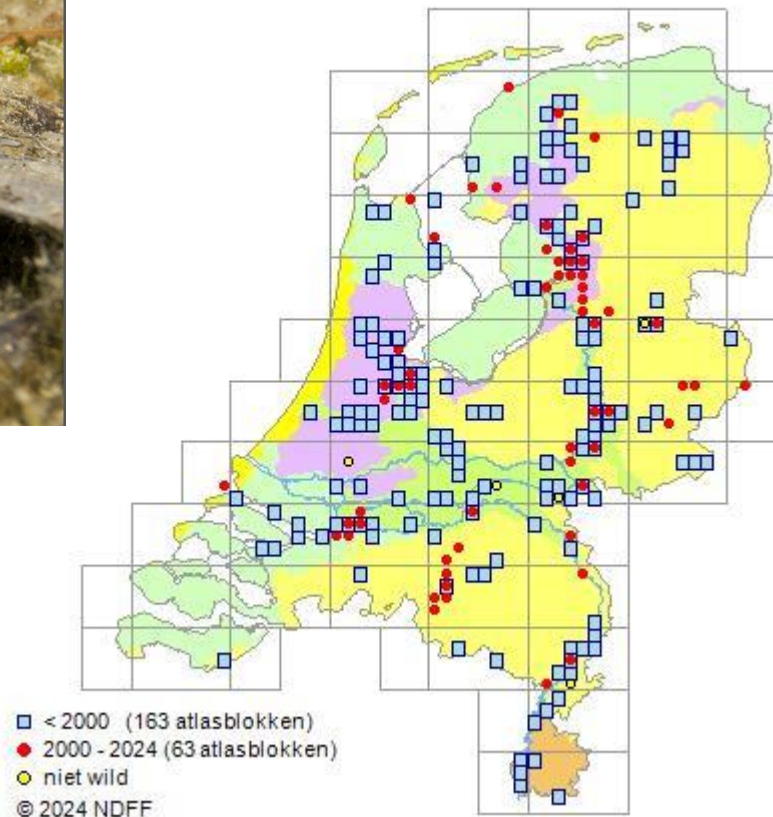
Kwabaal

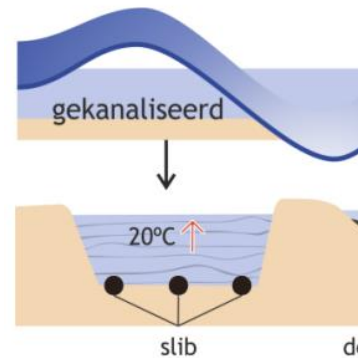
Kwabaal (1990 - 2021)
Verspreidingstrend (RAVON/CBS)

Trendbeoordeling: Matige afname

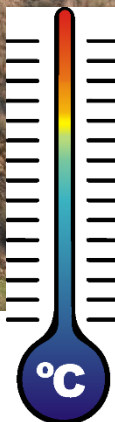
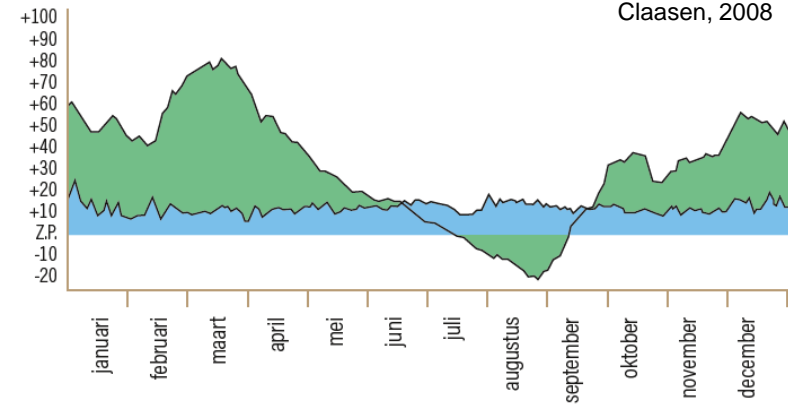

Grootste knelpunten

weinig stroming
geen grind
geen structuur
kale oevers
warm water

Claasen, 2008

- 25 lethaal achteruitgang conditie
- 20 verminderde voedselopname
- 18 voorkeurstemperatuur adulten
- 12
- 4 paai

Wat kunnen we doen?

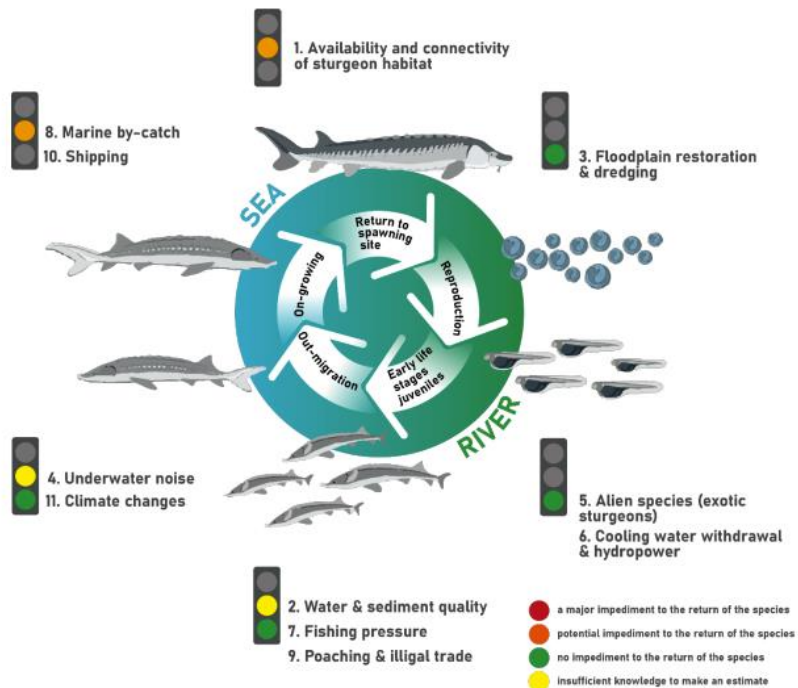

Vinkeveense Plassen

Steur

Actieplan 2020 – 2030

Vragen?

